

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Symbola. Similitudines.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Civitas non eget sole, neque luna, ut luceant in ea: nam claritas Dei illuminavit eam; & lucerna ejus est ignis. Apoc. 21. 23. Ubi Deus Agnus agit, benignitatis opera manifestat, nulla necessaria sunt luminaria: ipsa opera, ipsa agnina benignitas, per se satis perspicua est, & oculis patet. S. Irenæus l. 4. nemo investigavit altitudinem ejus, nec veterum, nec eorum, qui nunc sunt. Secundum autem dilectionem cognoscitur semper, per eum, per quem constituit omnia. Est autem Hic Verbum ejus D. N. J. C. Apoc. 19. 17. *Et vidi unum angelum stantem in Sole.* Nullibi melius, quam in sole stare ad Dei coenam invitans: quia beneficia Dei clariora sunt solis radiis, Baeza l. 6. c. 1. §. 2.

§. XI.

Beneficia retrahunt à peccato, faciunt probos.

Omne, quod movetur, & vivit, erit vobis in cibum. Gen. 9. 3. Ante diluvium non legitur carnis ejus permissus; permissus est post diluvium. Actum est id in amoris signum. Gennadius in Catena: à diluvio majori usus est liberalitate; ut sic homines afficeret, ut majores culpas vitarent. Novarin. agn. Euch.

Per annos 40. annonam de caelo consecuti sunt. Judith. 5. 15. Seneca l. 7. de benef. c. 28. vincit malos pertinax bonitas. Basil. Seleuc. or. 19. Contumaciam tuam (Hebraei) reverentiam mollire machinatus Deus, supernè alimentis parandis coelum vocabat; infernè rupes ad inexpectatas aquarum potationes adornabat. Luc. de Velloso in Judith 5. Parænet. 30.

Cepit illum deprecari, qui à demonio vexatus fuerat, ut esset cum illo. Marci 5. 18. A Deo benefactore tuo nunquam discede. Liberatus hic homo à demonio sic Jesu adhaesit, ut anxie contenderet, nunquam separari ab eo. Praeclarus gratitudinis affectus, benefactori suo semper adherere. Baeza l. 7. c. 2. §. 16.

Pertransiit beneficiendo, & sanando omnes. Act. 10. 38. his industriis suas effecit Christus, Samariam, Galilæam, & Judæam. Gilbertus Abb. f. 33. in Cant. non est parca clementia Christi, nec pigra quidem. Revolve Evangelium, & ubique invenies Jesum, & copiosum, & citum.

Ex Patribus.

Quoniam beneficiis melior fieri non potuisti, reliquum est, ut poenâ torquearis. S. Chrysol. hom. 61. in Matth. 18.

Homines primum volunt ea, quæ præcipiunt, opere compleri, magnaque obedientiâ, & benevolentia, erga se uti subditos mandata suscipientes; ac tunc utique cogitant de remunerandis iis, qui multum obedientiam præ se tulerint. Non ita se gerit communis omnium Dominus: prius enim benefacit, & multitudine beneficiorum nostra naturam ad se allicit; & postea imperat facilia, atque levia; ut facilitate mandatorum, & beneficiis prioribus, excitati, ad ea implenda ducamur. Id. hom. 27. in Gen.

Væ illis, qui rebelles sunt lumini! & resistunt Spiritui Sancto, nec acquiescunt veritati, quam intelligunt: & sicut lutum ex calore solis, ita ex bonitate, & beneficiis Dei, clariores fiunt: aucter etiam provocantes eum; cum ipse dederit omnia in manibus eorum. Guarric. ferm. in die Ascens.

Prima vox est beneficii, quâ Deus tractat peccatorem primò benignè, ac benevolè. Dat ei salutem & bonos successus, temporalium, honores, divitias; & facit, ut ei omnia ad libitum succedant; si forte convertatur, & dicat: Anima mea! serviamus tam bono, & pio Domino, qui tam benignè nos tractat; qui pro tormentis tot largitur beneficia; & pro Inferno, quem meremur, dat nobis rerum temporalium abundantiam, S. Thom. Vill. f. D. 4. Adv.

§. XII.

Varia de Beneficiis Divinis.

Benedictus Dominus Deus Israel. Luc. 1. 68. Non ob id solum, quia potissimè à populo Israel celebratur, *Deus Israel* dicitur; sed etiam propter peculiaria beneficia huic populo exhibita. Did. Stella hic.

Per homines divinitus plurima beneficia suppeditantur. Clem. Alex. l. 1. Strom.

Notabili animadversione pensandum est, quòd altiora dona nequaquam conservari solent accepta; si absque arumoso labore fuerint acquisita. Unde Luciferum à tanta altitudine gratiae cernimus cecidisse? nisi quia tanta dona absque labore adeptus est. S. Bernard. Sen. t. 1. f. 8. a. 2.

TITULUS VII.

BLASPHEMIA.

§. I.

Symbola, & similitudines.

Vir, in cujus capite germinaverit lepra. Levit. 13. 29. In capite lepram bajulat, qui blasphematur Divinitatem; vel in Christum, qui est caput Ecclesiae, peccat. V. Beda hic.

De Philisthæo illo, qui exprobat agminibus Israel, dicebat David ad Saulem: *nam & leonem, & ursum, interfecit ego servus tuus; erit igitur & Philisthæus hic incircumcisus quasi unus ex eis.* i. Reg. 17. 36. ubi impium illum, & blasphemum, bestias comparat.

Theo.

Theodoret. q. 40. Nihil differt à bestiis, qui vivit in impietate. Mendoza hic.

De ore ejus lampades procedunt. Job. 41. 10. Sive, rotæ ignis accensæ. Quemadmodum os Domini sunt prophætæ, & sancti, per quos loquitur, qui dicunt: os Domini locutum est hæc; ita & omnes blasphemi os diaboli rectè dicuntur. V. Beda. l. 3. in Job. c. 10.

Sepulchrum patens est guttur eorum. Pf. 5. 11. Per hæc verba innuit blasphemias quæ contra DEUM jaçantur. B. Theodoret. hic.

Si quis lupum cooperiat pelle ovina, quo modo cognoscat illum? nisi aut per vocem, aut per actum. Ovis inclinata deorsum balat; lupus in aëra convertit caput suum contra cælum, & sic ululat. Qui verò secundum Deum vocem humilitatis, & confessionis, emittit, ovis est; qui verò adversus veritatem turpiter blasphemis, ululat contra Deum, lupus est. Drex. Orb. Paeth. c. 6. §. 1.

§. II.

Blasphemia malitia, & abominatio.

Percutiam te, & auferam caput tuum à te. 1. Reg. 17. 46. Si caput vis tollere, cur solâ fundâ contentus? cur non & gladium paras? Audierat Philisthæi blasphemias; & supervacaneum putat, gladium quærere: quando blasphemus ipse sibi gladius est, & enses porriget in suam necem. Bæza t. 3. l. 14. c. 6. §. 7.

Benedic Deo, & morere. Job. 2. 9. Ità allocuta est uxor cupiens maritum à malis quamprimùm eripere. Vide, quale venenum illi porrigat *Benedic* ait, pro maledic. Nec enim efficacius virus potuit vel à foemina excogitari, ad perdendum citius virum; quam si suaderetur nominis Dei maledictio. Bæza t. 3. l. 14. c. 6. §. 7.

Posuerunt in cælum os suum. Pf. 72. 9. Si audes os aperire adversus omnipotentem, in quem Angeli, Archangeli, Cherubim, & Seraphim, non audent oculos conjicere? Cras tribunali ipsius præsentandus audes talia eloqui? & non metuis, nè fortè ignis è cælo descendat, & devoret te; dum tu sis os tuum adversus omnipotentem aperis? neque vereris, nè fortè terra sub te repente dirumpatur, & te absorbeat. S. Ephrem Paræn. 43.

Sanctificetur nomen tuum. Matth. 6. 9. Prima petitio est contra peccatum blasphemie: multi enim non sanctificant, sed blasphemant, nomen Dei benedictum. Rex Franciæ S. Ludovicus fecit in regno suo ordinationem, ut blasphemus signaretur in lingua, vel facie, ferrò calidò. Parisiis magnus Burgenfis blasphemavit, captus, signatus, nec quidquam amicis ingentem pecuniam spondentibus. Et dixit Rex: vellem portare signum illud, ut hæc mala consuetudo tolleretur de regno meo. S. Vinc. Ferr. l. 2. D. 4. Pasch. Qui tunc à Judæis cæsus est, nunc etiam falsorum Christianorum blasphemis eadit. V. Beda in Marc. l. 1. c. 1.

Spiritus autem blasphemia non remittitur. Matth. 12. 31. Ideo dicitur irremissibile, non quasi nequaquam remissibile; sed quia difficulter, & rarò dimittitur; non ex immisericordia Dei, sed quia homines de tali peccato rarò, & difficillimè, poenitent. Dion. Carth. hic.

Colaphi, & sputa, Judæorum significant blasphemias falsorum Christianorum, quibus incessanter Deum inhonorant. Hugo Card. in c. 22. Luc.

Non est, qui contra principem aliquem, vel civitatis cujuscunque Rectorem, audeat maledictionis verbum proferre, quin capiat, ligetur, verberetur, & morti sæpe tradatur; sed a ribaldis, & lusoribus, totâ die Divina potentia blasphematur sed nemo est, qui capiat tales; qui divinò Zelò accensus vindictam exquirat. S. Bonaventura, l. 3. de Virgine una sancta.

In blasphemia intendit homo directè offensam Dei, & de iplo se vindicare; qui nullam commisit, neque committere potest culpam. Blasphemator propriè designatur per coccineam bestiam, de qua Apoc. 17. vidi mulierem sedentem super bestiam coccineam, plenam nominibus blasphemiarum. S. Bern. Serm. 41. a. 1.

Peccatum tantò majus est, & gravius, quantò minus motivum habet; In blasphemia autem nullum est motivum: quia nulla est ibi delectatio ad blasphemandum inducens. Idem ibid.

Grave est blasphemare DEUM, cum; illum blasphemando, lingua blasphemantis efficitur quasi gladius cor DEI penetrans, & ensis undique Deum scindens. Id. ib.

Ô rabidi canes, ô diabolici homines, ô incarnati dæmones, ô animæ maledictæ, ô prodiiores, & occisores majestatis divinæ. Idem ibid.

Quis magis ingratus est Deo de beneficio spiritualiter sibi collato, præ cæteris creaturis, scilicet loquelâ, & linguâ, quam blasphemator nominis Dei; qui, cum debeat dicere cum Propheta: *benedicam Dominum in omni tempore, &c.* Pf. 33. 2. Dominum suò ore fecidè maledicis. Id. a. 2.

In hoc distingui possunt filii DEI à filiis dæmonum: nam veri filii DEI tolerare non possunt, quòd verus Pater eorum immaniter à blasphemantibus sagittetur; de quo filii diaboli minimè curant. Habuit quidam ex propria uxore communi opinione filios tres; quadam die rixans mulier ait: ex his tribus filiis unus tantum tuus, duo sunt ex alio; quis uterinus esset, nunquam voluit aperire. Moritur mulier, paulò post & vir, qui fecit testamentum indeterminatè, ut legitimus esset hæres. Mortuò patre oritur contentio inter fratres coram Judice: hic alligati jubet cadaver patris, & quem libet sagittam in id jacere; ex optimo jacti legitimus agnoscendum. Primus reclusit sagittam jecit, secundus nititur superare primum; tertius refugit. Date, inquit, cui-